

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
112. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1933. évi május 18

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés: Híj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

BEZÁRTÁK A KOLOZSVÁRI EGYETEM KÉT FAKULTÁSÁT

Brandsch Rudolf és a beplántált hitlerizmus

Ha Brandsch Rudolf dicséretéről van szó, helyesebben: ha Brandsch Rudolfról meg kell állapítani, hogy józan, tisztességes és megfontolt volt, ezt senki sem cselekedheti nálunk nagyobb illetékességgel. Ugyanis a volt kisebbségi államtitkárral éveken át szüntelen s — volt idő rá — kiméletlen harcban állottunk. Brandsch magyar vonatkozásokban gyakorlati elvetette a súlyot. Így azután rokonszenves és szívélyeskedő viszony a B. L. és e vezető német politikus között hosszú időken át nem alakulhatott ki.

Ha egy barát dicsér és méltányol, könnyen lehet elfogult. De ha egy ellenfél hajítja meg a lobogóját, akkor az elismerő szavakat valóban kiérdemeltnek lehet tekinteni.

Brandsch Rudolf ezuttal fölényes, tisztalátókörü, embereket, eseményeket, lehetőségeket elfogulatlanul megbíró vezetőnek bizonyult. Ugyanakkor, amikor a német néptömb jelentős rétegét elragadta a hitleri őrjöngés s amikor egyébként oly fontolgató, óvatos népvézerek, mint Hans Otto Roth, Hedrich, Binder és a többiek, kiaknázva a konjunkturát, reakciós állásfoglalásra készítik a német kisebbséget, Brandsch nem vesztette el egyensúlyát és hidegvérü maradt. Közönyös maradván a népszerűség csábító hangjaival szemben, nem futván olcsó babérok után, elvetette a tapsaratók kínálózó alkalmát és a becsületes utat választva, siker helyett megelégedett a részleges sikerrel.

Pedig neki több jogcime lett volna „hazafiaskodni”, nagynémeteskedni, fajvédelmi hőst játszani, mint bárki másnak a német kisebbségi vezetők sorából.

Mert ha elfogult német nacionalizmusról van szó, akkor Brandsch mindig is bőven tudott ebből az áruból szállítani. Már a magyar uralom alatt is tulbuzgó szász-sváb patriotának bizonyult, az impériumváltás után pedig egyenesen szélsőségesnek mutatkozott e szempontból. Most, a fékevesztettség átmeneti idején igazán learathatta volna eddigi politikájának gyümölcseit. Egyetlen szavába került volna és Románia közel millió németsege mögé sorakozik, mint kisebbségi diktátor mögött.

Ehelyett Brandsch számotvetett lelkiismeretével és suthadobta a kecsegtető dicsőséget.

A nagyszabású Bürgerabend-en tartott beszédében — a körülményeknek megfelelő tapintatossággal — a volt államtitkár a közhangulat ellenére is állást foglalt a romániai németek soraiba beleplántált hitlerizmussal szemben. Rámutatott arra, hogy Románia nem Németország. Ha a szászok kieroszakolják a hitlerizmus átültetését ennek az országnak a talajába, akkor ezzel csak a román sovinizmus győzelmét segítik elő. Ennek a győzelemnek eredménye pedig nem csupán a zsidóknak, hanem az összes többi kisebbségnek üldöztetése és jogvesztése lenne. Hiszen a nemzetiszocialista mozgalom nem csupán a sémiták, hanem az összes idegenek ellen irányul. „Fájdalmas meglegyek következhetnének tehát!”

Két világrész izgalommal várja Hitler holnapi beszédét

Már Olaszország sem támogatja a német fegyverkezési követeléseket

Németország demarsot intézett Ausztriához, Ausztria demarssal válaszolt Németországnak

Frank német miniszter nem akarja elhagyni Ausztria területét

Ha a leszerelési konferencia csődbe megy, Amerika a közmunkákra és a munkanélküliség enyhítésére szánt hárommilliárd dollárból hadihajókat épít

Berlin, május 17.

A világ politikai élete arra a nagy megnyilatkozásra készül, amely a német birodalmi gyűlésben holnap hangzik majd el. Holnap Hitler beszélni fog. Válaszol a vádakra és ellensúlyozza azt az atmoszférát, amely a német birodalom ellen — ez tagadhatatlan — most sokkal erősebb színekben jelentkezik, mint Hitler uralomrajutásának első heteiben a mennyire jelentkezett. Hitlernek holnap sok mindenre választ kell adni. Elsősorban is válaszolnia kell Halisham angol hadügyminiszternek, aki egyenesen Versailles-sal fenyegette meg a német birodalmat, amennyiben az a MacDonald-féle leszerelési tervet el nem fogadná. De válaszolnia kell Hitlernek Paul Boncour ismeretes nyilatkozatára is és az amerikai állásfoglalásra ugyszintén.

A Kroll-színház nagy nézőtere ismét megnyílik és a Kroll-színházban demonstratív felvonulást rendez az „egységes” német birodalom.

Ugyanezt irtuk, ugyanezt mondtuk mi is!

Némi önértéssel szögezhetjük le, hogy határozott állásfoglalásunkkal sikerült is a metelyt, amelyet üzleti számításokkal néhányan elhinteni próbáltak, száműzni a magyarság soraiából.

Nem lehet kétségünk aziránt, hogy Brandsch öntudatos szavai szintén nem tevéstik el hatásukat. Az igazságok legfeljebb csak késlekedhetnek, végleg azonban el nem maradnak. Márpedig Brandsch nem csupán a romániai német kisebbséggel, hanem az egész germánysággal kapcsolatban is igazságot szögezett le, amikor félreérthetetlen alluzióval Hitler uralmára így szólt:

— Sosem szűnök meg azt hinni és azt remélni, hogy győzedelmeskedni fog az a felfogás, amely szerint kultúrshégyen bántalmazni valakit csupán azért, mert egy kisebbséghez tartozik...

Bölcs szavak. Igazi kisebbségi vezér nem is lehet az, aki ennek ellenkezőjét vallja.

Mert amikor elismeri saját nemzetének

Mert valójában erről van szó. A nyugati hatalmak minden ellenvetése s gáncsoskodása ellenében Hitler az egységes Németországot, vagy legalább is a tekintélyes parlamenti többség egy-éleményét akarja felvonultatni.

A Lokalanzeiger azt írja, hogy ez alkalommal nemcsak Hitler tartja meg a maga hatalmas expozéját, hanem valamennyi párt nyilatkozni fog. Allitól még a centrum is nyilatkozik és a Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Göring, a centrum puhítása érdekében már tárgyal is a párt új vezérével, Brüninggel. Más források úgy tudják, hogy

ez alkalommal a szociáldemokrata képviselők is megjelennek a birodalmi gyűlésen és még arról is beszélnek, hogy ez a baloldali párt is fel fog szólni.

A kérdések lényegét röviden így lehet csoportosítani:

Németország nem akarja elfogadni a MacDonald lefegyverkezési tervét, de követeli a fegyverkezési egyenjogusítás

jogosultságát arra, hogy valamely nemzetkisebbséget üldözzön, egyben jogot ad más nemzetnek arra, hogy saját népével szemben autokratikusan járjon el.

Aki feltétel nélkül helyesli azt, ami ma Németországban történik, az eljuttotta jogát arra, hogy csorbitatlan önértéssel szállhasson sikra egykoron önönépének védelmében.

Éppen ezért helyeselnünk kell a csehországi németek nagy lapjának, a Prager Pressenek állásfoglalását is, amely szintén élesen és határozottan elítéli a romániai szászok és svábok kampószerkesztés mozgalmát. E mozgalom a Prager Presse szerint egészen új szervezetet igyekezik adni a romániai németeknek. Az ország a szász és sváb hitleristák szempontjából hét körzetre tagolódna fel. Ez a hét: Bukovina, Erdély, Bánát, Szatmár, Besszarábia, Dobrudda és az Okiráltság. E hét körzetben minden német község helyi bizottságot választana a papnak, a tanítónak vagy valamely professzornak a vezetésével. E helyi bizottságokból ala-

megvalósítását és fegyverkezni akar. Ilyen körülmények között csak arról lehet szó, hogy

a leszerelési konferencia csődbejut és ebben az esetben beláthatatlan események sodrába kerül Európa.

Daladier francia miniszterelnök ebben a kérdésben azt az álláspontot vallja, hogy amennyiben minden államban betiltják a fegyverek gyártását, úgy ő is hajlandó lemondani arról, hogy fegyverkezzen, de amennyiben ez meg nem történik, Franciaország is tovább fegyverkezik. Szemrehányják Daladiernak, hogy ujabban a francia hadsereg tank-állományát nem szaporítja. Idevonatkozólag kijelentette Daladier, hogy az ipar, a francia ipar, most nem ér rá arra, hogy tankokat gyártson:

a keleti határok megerősítésének munkálataival van a francia ipar elfoglalva.

Ez a nyilatkozat félreérthetetlen. Daladier fél attól, hogy Németország,

kulnának a kerületi, majd a területi tanácsok. A hét tartományi tanácsból kerül ki a Német szövetség, amely a parlamenti csoporttal és a Bukarestben székelő „főügyvezetőséggel” képviselteti magát.

Hitlerizmusról lévén szó, mindezek az alakulatok reakciós, mondhatnánk katonai jellegűek lennének.

Nem tudjuk, mi származnék a hitleri szervezkedésből?

Valószínű, hogy a józanabb németek sem tudják. Vagy ha tudják, éppen azért maradnak józanok.

A segesvári Sachsentag előtt, amely a németek állásfoglalását illetőleg döntő jelentőségűnek ígérkezik, a saját sorsukról döntő szász tömegeknek meg kell fontolniuk a dolgokat. A felheccelt hangulattal szemben a bölcsbéknek és lelkiismeretesebbeknek, a Brandsch gárdájához tartozóknak helyt kell állaniuk, mert különben könnyen előfordulhat, hogy a tulzó nemzeti szájkodás elbuktatja leg-egyszerűbb és legtermészetesebb nemzeti álmaikat és jogaikat.

amely eddig titkosan fegyverkezett, ezután majd a legnagyobb nyilvánosság előtt fegyverkezik és éppen ezért újabb nagy védelmi előkészületeket tesz.

Ennek a nagy sietségnek és ennek a hatalmas védelmi vonal készítésnek, tagadhatatlanul háborus szaga van. És mint ilyen alkalmakkor mindig, a szorongatott hatalmak fegyvertársak után keresnek.

Ez a szövetségkeresési láz megérzik a francia sajtón is. A Journal hosszú és lelkes cikkben üdvözlí Angliát és Amerikát. Örül annak, hogy mindkét állam megváltozott és már nem Németországgal, hanem a „szorongatott” nagy nyugati hatalommal, Franciaországgal tart. Még a baloldali L'Ouvre is ezen a véleményen van. Lord Cecilre hivatkozva azt a véleményét fejezi ki, hogy inkább menjen csödbe a leszerelési konferencia, de nem lehet megengedni, hogy Németország újból felfegyverkezzen. A francia szociáldemokrata sajtó pedig odakonkludál,

SCHACHT ár.,

a német Birodalmi Bank elnöke aki most tér vissza Washing'tonból?

hogy amennyiben Németország tényleg odahagyja a leszerelési konferenciát, megismerheti majd a világ a német birodalom igazi arculatát.

Közben Londonban miniszterközi konferencia van, amelyen arról tanácskoznak, hogy milyen szankciókkal éljenek Németországgal szemben, amennyiben Hitler tényleg elhagyja a leszerelési konferenciát és fegyverkezni kezd. A jogászoknak az a véleményük, hogy a versaillesi szerződésnek idevonatkozó pontjai nem elég világosak. Más jogi felfogások szerint a Ruhr-vidék újbóli megszállásáról beszélni sem lehet, mert ezt a szankciót csak akkor lehet alkalmazni, ha Németország a jóvátételi fizetéseknek eleget nem tesz, már pedig most nem erről van szó. Most Locarno szellemében kell eljárni és a hágai döntőbíró útján kell a lépéseket megtenni.

de ettől függetlenül elkövetkezhetnek a gazdasági és pénzügyi ellenrendszabályok.

A helyzet tehát hihetetlenül forró és Hitlernek nagyon meg kell gondolni, mit mond holnap.

Európa ideges közvéleménye ingerült várakozással néz most Berlin felé. Ha Hitler holnap békésebb hurokat penget, úgy egy ideig még háboru nélkül bírja valahogyan a világ, ha nem, úgy súlyos és nehéz komplikációk kora következik.

Angol-francia-olasz közös nyilatkozat a német állásponttal szemben

A kritikus helyzetben az egyetlen biztató pont Amerika követe, Normann Davis, aki ebben az ideges hangulatban sem vesztette el a fejét, hanem — közölte. Normann Davis ma Párisban egy óra hosszat tartó tanácskozást folytatott Paul Boncourral, akit arra akart rábírni, hogy a német leszerelési javaslatokkal szemben békülékenyebb hurokat pengessen. Ha Franciaország engedékenyebb lesz, — mondotta Normann Davis, — ezzel Anglia is lehetőséget kap ahhoz, hogy békülékenyebb felfogást valljon. Normann Davis a béke mellett exponálta magát és természetesen a szankciók ellen is.

Ez a közvetítés azonban nem sikerült. Azt, hogy a közvetítés eredménytelen volt, a párisi L'Intransigent jelentéséből látjuk, amely azt írja, hogy bár Normann Davis mindent megkísérelt, hogy Hitler várható beszédének súlyát és élet letompítsa, nem maradt az utolsó pillanatban más útja-módja hátra, minthogy a három hatalom összeműködését és még keményebb ellenállását javasolja.

Az amerikai delegátus így azt javasolja, hogy Franciaország, Anglia és Olaszország Hitler beszédének elhangzása előtt közös nyilatkozatot adjanak ki, amelyben dokumentálják, hogy e kérdésben egységesek. Ha már a megegyezés nem sikerül — ez az amerikai álláspont, — akkor legalább sikerüljön a közös harc és a front erős legyen.

A dologban a legérdekesebb és a fejvesztett hangulatra ez a legjellemzőbb, hogy Olaszország sem áll már mereven és szilárdan Németország mellett. Olasz jelentések szerint Mussoliniban meg van a hajlandóság arra, hogy az angol-francia-olasz demonstratív nyilatkozatot aláírja és ezt Németországgal is tudatja.

Olyan jelentések is vannak, amelyek szerint most Mussolini Hitlerrel is tudatta új

felfogását,

Hitler hangja holnap mérsékelt lesz.

Mussolini állítólag azt az üzenetet adta volna, hogy ő hajlandó Németországot egyenjogúsítás iránti törekvésében támogatni,

de csak abban az esetben, ha Németország lemond arról, hogy fegyverkezzen, mert ez a fegyverkezés a leszerelési konferencia halálát jelentené.

Eppen ezért Mussolini azt tanácsolta Hit-

lernek, hogy holnap hangoztassa és hangsúlyozza ki a német követeléseket, de ne beszéljen a felfegyverkezésről.

Olaszország arról is tud, hogy amennyiben Hitler holnap nem fékezi magát, a francia kormány azt javasolja, vizsgálja meg a Népszövetség, vajon Németország titkosan nem fegyverkezik-e? Ez a vizsgálat ebben a pillanatban nagyon kellemetlen volna Németországra nézve és éppen ezért nem szabad a dolgokat elhamarkodni.

A német ellenoffenzíva a világgazdasági konferenciát célozza

Ebben a nehéz feltételi párbajban természetesen Németország sem adhatja meg magát. Nem vonulhat vissza, hanem ellenoffenzívába kell kezdenie.

Németországnak most az a célja, hogy elgáncsolja a világgazdasági konferenciát.

A német álláspont e pillanatban az, hogy amennyiben nem hagyják Németországot a leszerelési konferencián érvényesülni, ahol neki vannak érdekei, úgy olyan magatartást tanusít a világgazdasági konferencián, amelynek hatásaként a világgazdasági konferenciának sem lehetnek eredményei, holott ezekre az eredményekre Anglia és Amerika számít.

— Genfet adni kell azért, hogy London sikerülhesse! — mondják a német politikusok.

Ha a leszerelési konferencia a német makacsság miatt kudarcba fullad, megfulasztják a németek a világgazdasági konferenciát.

A nagy zürzavarban Amerika új tervvel áll elő. Roosevelt hétfőn külügyminisztériuma osztályvezetőivel tanácskozott és elhatározta, hogy nyilatkozatot tesznek közzé, amelyben leszegzik, hogy Amerika milyen mértékű lefegyverkezés esetén járul hozzá az európai politika célkitűzéseéhez.

A legújabb amerikai három pont a következő:

1. Amerika, Franciaország és Anglia kormányával egyetemben ellenzi, hogy Németország felfegyverkezzen.

2. Amerika hajlandó arra, hogy háboru esetén az európai hatalmakkal közösen tanácskozva megállapítsa, hogy ki volt a háborúban a támadó fél.

3. Végül Amerika hajlandó az európai államokkal közös leszerelési egyezményt aláírni.

Amennyiben ezeket a pontokat sem fogadná el Genf és Németország, úgy...

Amerika is mekezd a maga hajóparkjának kiépítését

Az International News Service jelentése szerint Amerika beleunt az európai politikába és annak minden kilátástalanságát látja. Tisztában van azzal is, hogy ezek az egyre jobban mérgesedő fegyverkezések és feszültségek előbb-utóbb háborúra vezetnek.

Eppen ezért

Amerika elhatározta, hogy amennyiben a leszerelési konferencia megbukik, Amerika azonnal hozzákezd ahhoz, hogy hajóparkját megduzzassza.

Amerika még olyan hajórajt sem tart fenn, amelyhez a londoni flottaegyezmény szerint joga volna és

Genf bukása esetén azt a 3 és fél milliárdot, amelyet a munkanélküliség enyhítése céljából közmunkákba akart belevetíteni, hajóállományának növelésére fordítja.

Ha így állnak a dolgok, akkor előbb-utóbb ott tartunk, hogy a genfi leszerelési konferencia hatásaként az egész világ még bőszebben és még örültebb tempóban fog fegyverkezni.

Az amerikai legyverkezési hír hatása alatt Anglia is békülékenyebb hangot hallat

Az amerikai erősebb hang Angliát is megtorpantotta.

A londoni leszerelésügyi bizottság mai ülésén elhatározta, hogy az angol kormány a leszerelés ügyét enyhébben kezeli. A hadügyminiszter ellenrendszabályokkal fenyegető kijelentését már úgy magyarázzák, hogy ezek a kijelentések csak azért hangzottak el, hogy a szerződés fennállását kihangsúlyozzák. Egyébként — mondják —

az angol kormány nem kíván sem katonai, sem pedig gazdasági szankciókhoz nyulni.

Kormánykörökben még tovább is mentek és kijelentették, hogy Papen beszéde igen megnyugtatóan hatott.

A kisántant is kapcsolódik természetesen a nagy eseményekhez. Hétfőn a kisántant Genfben tanácskozó külügyminiszterei elhatározták, hogy Hitler beszédének elhangzása után a leszerelési konferencián felszólalnak.

ROSENBERG ALFRED NÉMET SAJTÓFŐNÖK,

akit Londonból „eltanácsoltak”.

Izgalom az osztrák — német demarsok körül

Mig a nagy politikában így viharzanak az események és a kombinációk, addig a német-osztrák viszonyban is megfordult a nagyon barátságtalan demars, amelyre a német politikusok vasárnapi látogatása nyomán mindenki számolt már. Rieth, Németország bécsi követe még hétfőn este megjelent Dollfuss kancellár előtt és tiltakozott azért, mert a német politikusokat Bécs városa barátságtalanul fogadta.

Dollfuss most is gerinces volt. Kijelentette, hogy ebben a kérdésben nem tud álláspontot elfoglalni addig, amíg viszont Németország el nem intézi Frank miniszter

rádióbeszédének Ausztriát érintő részeit elégtelenségét.

Dollfuss kihangsúlyozta, hogy ő az elégtelenséget már több alkalommal megsúrgatta, de a német kormány még válasza sem érdemesítette.

Ennek a vasárnapi látogatásnak egyébként további hajtásai is vannak.

Mint ismeretes, a német politikusok visszatartak Berlinbe, de Frank miniszter nem utazott haza, hanem Grácba ment. A Politischer Korrespondenz jelentése szerint Frank miniszter Grácban beszédet tartott, amelyben ismét súlyosan megsértette Dollfuss kancellárt.

TAMÁSI ÁRON

nemcsak Erdélyben, de az egész magyar nyelvterületen ma már az újabb-kori magyar irodalom egyik legnagyobb büszkesége, „ÁBEL A RENGETEGBEN” című regényével páratlan sikert aratott. A könyv a budapesti Magyar Könyvnap egyik legjelentősebb szenzációja lesz. A kitűnő erdélyi író most írta meg Ábel további sorsát attól a pillanattól kezdve, hogy elkerül az erdei rengetegből és bekerül a városi élet forgatagába.

Tamási Áron kimeríthetetlen őseredeti székely humorának, mélységesen emberi életfilozófiájának csúcspontját kapja a magyar olvasó Ábel további életéről szóló új regényében.

TAMÁSI ÁRON ÚJ REGÉNYE

— miként az „ÁBEL A RENGETEGBEN” — a BRASSÓI LAPOKBAN indul el, hogy mindenütt, ahol magyarul olvasnak, bizalmat öntsön a csüggedőkbe, megkacagtassa a szíveket, felderítse a lelkeket és, hogy újabb elismerést szerezzen az Erdélyből kinőtt magyar irodalomnak.

TAMÁSI ÁRON ÚJ REGÉNYÉT VASÁRNAPTÓL KEZDVE NAPONKÉNT KÖZLI FOLYTATÁSOKBAN A

BRASSÓI LAPOK

Az utolsó S. O. S. a világ népeihez

Roosevelt a világ ötvenöt nemzetéhez felhívást intézett,

amelyben azt kéri, hogy támogassák a leszerelési tervezetet és kössenek meg nemtámadási szerződéseket

Az Egyesült-Államok történelmében ilyen megnyilatkozásra példa még nem volt

Washington, május 17
Az Amerikai Egyesült Államok életében páratlan esemény történt. Roosevelt kedden a világ 55 nemzetéhez táviratot intézett, amelyben arra kéri az államokat, hogy fogjanak össze a gazdasági béke érdekében és támogassák a MacDonald-féle leszerelési javaslatot. Ez a közvetlen távirati felhívás egyrészt azért egyedülálló, mert Amerika elnöke közvetlenül szólott a világ nagyobb nemzeteihez, másrészt pedig azért, mert ezzel a felhívással Roosevelt teljesen áttört a híres Monroe elvet és így Amerika aktív részt vesz az európai politikában.

Roosevelt négy pontban foglalja össze kéréseit:

1. Támogassák a nemzetek a MacDonald-féle leszerelési javaslatot.
 2. Gondolkozzanak annak gyakorlati megvalósítása felől.
 3. Addig, amíg a leszerelés meg nem történik, a jelenlegi hadierőt a meglévő szerződések és egyezmények keretében ne szaporítsák és végül
 4. Kössön valamennyi nemzet egymással szent és törhetetlen meg nemtámadási szerződést.
- Roosevelt távirata végén megállapítja, hogy csakis ilyen módon van lehetőség arra, hogy egyrészt a háborút kiküszöböljék, másrészt pedig, hogy háboru esetén a támadó állam felelősségét megállapíthassák.
- Mindenesetre jellemző, hogy Roosevelt ezzel a világ népeihez szóló felhívásával Hitler párt beszédének előestéjén jelentkezik.

Ezért a gráci sértésért az osztrák kormány a német demarssal szinte egyidőben demarssal intézett a német kormányhoz, amelyet Ausztria németországi követe Berlinben át is adott.

Ausztria ebben a demarssban azt követeli, hogy

Frank azonnal hagyja el Ausztria területét, mert különben lépéseket tesz, hogy Frank további sértéseit megakadályozza.

Frank ennek ellenére is nem utazott el Ausztriából, hanem Gráczból Salzburgba ment és az egész uton ünnepeztette magát. Utközben egy rendőrségi autóját feltartóztatja és követelte, hogy azonnal távozzék az országból, mert különben nyelvébe az osztrák rendőrség beleavatkozik.

Frank nem engedelmeskedett, hanem tovább utazott Salzburgba, ahol azonban nem tudott beszélni, mert

a rendőrség hallgatóságát gummitobakkal szétkergette.

Frank Salzburgból aztán a bajor határon át elhagyta Ausztria területét.

Késő esti jelentéseink szerint az osztrák-német ellentétben érdekes és szokatlan eszközökhöz folyamodnak az ellentétes álláspont hívei. Ma este Frank miniszter rádióban elmondja, hogy mivel sértette meg Dollfuss kancellárt. Ugyanakkor, rögtön Frank rádióbeszéde után a bécsi rádióállomás lehetővé teszi, hogy Schuschnigg azonnal és ugyancsak rádió útján válaszoljon.

Frank ellen különben az a vád, hogy Dollfussat guny névvel illette, a kormányt terrorkormányának nevezte és a nemzeti-socialistákat arra biztatta, hogy a rendőrtől vegyék el a "gummitobokat."

Az érdekes rádiópárbaj során Schuschniggnek atekintetben is nyilatkoznia kell, hogy tényleg ő hívta-e meg a német minisztereket Ausztriába.

AMNESZIA A VAGYONMENEKÍTŐKNEK

Wagner birodalmi gazdasági biztosa javaslatot tett a német igazságügyi miniszteriumnak, hogy a sibereknek és adóslóknak adjon amnesziát abban az esetben, ha azok vagyonuknak egy részét, különösen a külföldre menekített tőkéket a munkatermelési kölcsönbe bekapcsolódottak. A tervezett kölcsön rendkívül alacsony kamatozású lenne. A javaslat az egész birodalomban óriási felháborítást keltett.

Hét hallgatót végleg kizártak a kolozsvári egyetemről

A rendőrséget bántalmazója ellen gyorsított eljárás alapján ítélik meg

A kolozsvári diáktüntetések újabb fejleményei

Kolozsvár, május 17

A kolozsvári események kedd délutáni fejleményeiről az alábbiakat jelentik tudósítónk:

Az egyetemi szenátus mai ülésén a belgyógyászati klinika megostromlásával és Popa Marin dr. egyetemi tanár bántalmazásával kapcsolatosan lefolytatott rendőri vizsgálattal foglalkozott, amelynek során

7 egyetemi hallgatót véglegesen kizártak a kolozsvári egyetemről.

Közöttük vannak Popa Marin dr. bántalmazói is.

A diákság egyébként kedd délutánra tiltakozó gyűlést hívott egybe, amelyen az orvosi és gyógyszerészeti szak beszüntetése és a 45 egyetemi hallgató két szekciótól való eltávolítása ellen emelnek szót. Kiszivárgott hírek szerint a diákok sztrájkra készülődnek.

A rendőrség Cipău Tiberiut, a vaskár-dista-örvostanhallgatót ma átadta az ügyészségnek. Cipău ellen, aki letartóztatása alkalmával Pulca Victor rendőrkormányzó, az I. kerületi rendőrség vezetőjét bántalmazta, az ügyészség hatósági személy elleni erőszak címén, gyorsított eljárás alapján emel vádat.

Tüntető diákok záptojással és kövekkel beverték Bleyer Jakab egyetemi tanár lakásának ablakait

A német és magyar diákok utcai verekedése a budapesti Mikszáth Kálmán téren

Budapest, május 17

Bleyer Jakab budapesti egyetemi tanár és képviselő ismeretes képviselőházi szereplése miatt még mindig élénk nyugtalanság érezhető a magyarországi közvéleményben és különösen az egyetemi hallgatók között. Bleyert kormánytámogatással választották meg, legutóbbi szereplését azonban az egységes pártban is nagyon helytelenítették. Különösen azt sérelmezik, hogy Bleyer a magyarországi németek ellenzetlenítésével párhuzamosan az országot s ezt statisztikai adatokkal bizonyította, holott jól tudta, hogy a magyarországi németek száma nem azok elmagyarosodása, hanem a Burgenland elcsatolása miatt fogytak meg annyira.

A Bleyer ellen felébredt ellenséges hangulatnak sajnálatos kirobbanása volt kedden délelőtt. Bleyer ugyanis képviselőházi beszéde után egyáltalában nem jelent meg az egyetemen és nem tartotta meg óráit sem, amit a diákok arra magyaráztak, hogy ezzel azt a látszatot akarja kelteni, mintha nem mehetne fel az egyetemre. Kedden délelőtt a diákoknak egy nagyobb csoportja felkereste a rektort és bejelentette, hogy amennyiben Bleyer végre megjelenik az egyetemen, úgy valóban tüntetni fognak ellene. Eléneklék neki a himnuszt, de egyebet nem tesznek. A rektor azt válaszolta, hogy az ő tudomása szerint Bleyer nincs is Budapesten, hanem Berlinben tanácskozik.

Ez a válasz nem azt a hatást érte el, amit a rektor hihetőleg akart. A diákok most már felháborodtak s amikor az egyetemi tanár újra csak nem jelent meg az óráján, hangos tüntetésbe kezdtek. Az egyik csoport azt akarta, hogy

vonuljanak a kultuszminiszterium elé s követeljék Bleyer lemondását

azon az alapon, hogy nem tartja meg az óráit és nem vizsgálta. A másik és nagyobb csoport a professzor lakása előtti tüntetés mellett foglalt állást. Ez a csoport győzött s így

a déli órákban többszáz főnyi tömeg jelent meg Bleyer Mikszáth Kálmán utcai lakása előtt.

A tüntetők előbb elénekeltek a Himnuszt,

F. P. 1
nem válaszol?!

majd kő- és záptojás-záport zúdítottak a lakásra.

Végül egy küldöttség felhatolt a lakásba és becsöngetett, mialatt mások levették a professzor tábláját a falról és ráírták, hogy „aki fél, az nem lehet a mi tanárunk”.

A küldöttség csemetésére a professzor felesége jelent meg, de alig nyitotta ki az ajtót, máris becsapta, amikor látta, hogy kik csöngettek. Ez az eljárás még jobban felingerelte a diákokat. Tolongás keletkezett, amelynek során az ajtó üveglapokat betörték. Közben a professzor fia elszaladt a német diákokhoz és segítséget kért. A német diákok készségesen engedtek a hívásnak.

Nagyobb csapattal jöttek s az utcán rövidesen elkezdett verekedés keletkezett.

Szerencsére ekkor már a rendőrség is tudomást szerzett a tüntetésről. Mielőtt a verekedés elfajzott volna, megjelent a helyszínen a rendőrségi riadó-autó és szétzórta a tüntetőket és verekedőket.

A lezajlott tüntetés ügye a rendőrséget és az egyetemi tanácsot egyaránt foglalkoztatja. A diákok a rektorátuson újra bejelentették, hogy ők nem akarnak egyebet semmit, csak azt, hogy Bleyer tartsa meg szabályosan az óráit és vizsgáltszon is, vagy pedig mondjon le. Az nem lehet, hogy Budapesten tartózkodik s mégsem jelenik meg az egyetemen. Bleyer Jakabné ezzel szemben kijelentette, hogy férje valóban nincs otthon, de nem Németországban van, hanem Jugoszláviában. A rektorátus abban bizik, hogy ezek a nyilatkozatokkal a kínos incidenst elintéztéknek veheti, annál is inkább, mert a diákok is kijelentették, hogy a lakás ajtaján levő üveget nem szándékosan, hanem véletlenül törték be.

Bleyer Jakab láát is súlyosan bántalmazták

Esti telefonjelentésünk szerint a Bleyer lakása előtt tüntető egyetemi hallgatók közül a rendőrség

50 diákot előállított a kerületi rendőrkapitányságon.

A kihallgatás során a tüntetők egyhangúan azt vallották, hogy Bleyer ismeretes parlamenti beszéde miatt tüntettek.

A rendőrbírság az előállított diákokat fejenként 10 pengő pénzbírsággal sújtotta s aztán elengedte őket.

Pótlólag jelentik azt is, hogy a Bleyer lakása előtt keletkezett verekedésben a tüntető egyetemi hallgatók elég súlyosan megverték a képviselő-professzor fiát, Ferencet, valamint azokat a német diákokat is, akik Bleyer Ferenc hívására vonultak fel a német diákokhoz.

A képviselőházban is tovább zajlik a Bleyer-féle megnyilatkozás ügye. Kiderül, hogy Bleyer kijelentéseit a magyarországi németek és svábok nagy többsége sem helyesli, sőt elítéli. Az egyik német képviselő a Ház folyosóján bemutatta és felolvasta azt a határozatot, amit Bonyhád község nemetajku lakosai 1930-ban egy községi népgyűlésen Bleyer és mozgalma ellen hoztak.

Közhírré
tételik
KOPROL
hashajtó
új alumínium
csomagolásban
4 db. 11 lei

1 db. KOPROL 3 lei
10 db. KOPROL 27 lei

Tizezrek olvasták a regényt.
Százazrek látták színdarabon.
Milliók gyönyörködnek a filmen!

A SZENT LÁNG

SOMERSET
MAUGHAM

világhírű drámája

GUST AV FRÜHLICH, DITA PARLO, stb.

PREMIER: Május 16-án!

ASTRA MOZGÓ

Ványolós István:

KOLOZSVÁRI HANGOS HIRADÓ

Kolozsvár nyugtázkodik a hosszú tél után. A meggémberedett házrengetegnek sápadt emberei félénken bujnak elő téli öduikból. A sétatéren munkanélküli kaszinó alakult, kibővítve az állami nyugdíjasársadalom öszülő és rongyosodó sorával. Az utcákon és a fák apró zöldjei között szutykos perébsereg bolondozik. Egyszóval megindult az élet, amelynek néhány apró, de jellemző mozzanatáról itt számolunk be.

HEIL HITLER!!

A sebesültet egy taxiból emelték ki és három rendőr vitte be a kerületi őrszobára. A tréfáskedvű május meleg esőt záporozott a delikvens bezuzott orrára, aki konok egykedűséggel ismételtette az alábbi jelentéktelen mondatot:

— Jaj a vesém... jaj a vesém...

A sebesült felületes hangy ember. Mutatja ezt a kijelentése is, amelyből egyszerűen kifejejtette az állatmányt. Sietlünk pótolni ezt a grammatikai hiányt és közölni, hogy a hangy áldozat veséjébe belerugtak. Nem is egyszer. Többször. Különben egy „jaj a vesém”-nek déli tizenkét órák a Mátyás király-léren nincs különösebb érdekessége. Ezen a péleményen volt a szolgálatos rendőrtiszt és és ingerülten horkant az áldozatra:

— Mit jajgat maga? Miért kell magának ilyenkor az utcákon mászkálni?! Utjón otthon!

Gondolkodásra készítő kijelentések. Hát tényleg, mi az ördögnek muszáj egy komoly kolozsvári adófizetőnek déli tizenkét órák az utcákon járni? És különösen miért furkosbot és jobboldali politikai meggyőződés nélkül?

Elvégre a rendőrség nem ügyelhet mindenkinek a testi épségére. Ennél a rendőrségnek ma igazán komolyabb teendői is vannak.

Végezzünk. Az áldozat felületes, hangy ember volt. Hátával nekirohant egyik egyetemi ifju sétabotjának. A bot az inzultus következtében keltétört.

Csigavér.

Csigavér és Heil Hitler!

AZ ÖVÁRI KALAND

Romániában nincs ugyan még bevezetve a segédrendőri rendszer, de az utcákon minduntalan felhangzik az energikus szó:

— Dá-mi legitimafia!

Rendszerint egy szakállas ur állja el a járókelő útját. Hátamögött tiz-tizenöt fiatal intellektuel sorakozik.

Járókelő Aladár a zsebéhez kap. Kotorászik. A szakállas türelmetlen.

— Ce ocupafia ai? (Mi a foglalkozásod?)

— Kérem, én római katolikus vagyok... — rebegi a megszólított.

A szóbanforgó esetben a „segédrendőrség” nem elégedett meg írásbeli dokumentumokkal. Járókelő Aladár bizonyított.

És ha hihetünk a kapu alól távozó igazoltatók lesujtott ábrázatának, Járókelő Aladár, ha nem is román, kath., de — keresztény volt.

No ilyen malőr.

A SAJTÓSZABADSÁGRÓL

már rég nem beszélünk, pedig a sajtószabadság minden figyelmet megérdemel. Erőnyben levő törvényeink ebben a tekintetben — mondhatnám — széleskörű kedvezményeket biztosítanak az országnak. Talán ezért lett szállóige a mondás: ha már semmi sem jut eszedbe, alapíts lapot!

Tulnyomóan és inkább hetilapot. Semmi a világon nem szükséges hozzá, csak egy állampolgársági bizonyítvány.

Maga a lapengedély is kész állampolgárság. Mert ha állampolgársági bizonyítványod van, még nem biztos, hogy állampolgár vagy (Kövér Gusztáv), de a lapengedély elkobozhatatlan.

Hogy a pálmák ne nőjjenek az égig, azért vannak bizonyos eljárások a kézenlétlen hangú lapokkal szemben.

Egyik ilyen a belügyminiszteri dzsindzsiu.

Tökos bukaresti telefonálásra, a hatósági közegek, a lap tulajdonos előzetes értesítése nélkül az utcai árusoktól és trafikokból összegyűjtik az újságokat. A

posta az összes küldeményeket a rendőrségre viszi. Ezekulán pedig csak két eset lehetséges. Vagy a lap tulajdonos unja meg a mulatságot és beszünteti a forgalombahozhatatlan sajtótermék drága kiadását, vagy a rendőrség az inkriminált újság összegyűjtését.

Eddig mindig a tulajdonosok unták meg. Kolozsváron öt hónap alatt ketten.

A rendőrség nem.

A rendőrségnek — hála Istennek — kötelből vannak az idegei.

LESZEREPELT A BOCSKAI

A Bocsikai—Universitatea mérkőzésről lesz most szó.

Állítólag ritka szép játék volt. A Milivoiu bírónal megerősített egyetemi csapat lenyűgözte, két vállra fektette a profikat.

Akadtt ugyan egy ur a tribünön, aki azt állította: „szerencse, hogy egy futballmérkőzés nem három féldőből áll, mert a debreceni legénységből alig maradt volna valaki a pályán”. Az illető urat egyébként a sebészeti klinikán ápolják. A kitűnően játszó Milivoiu bíró zárófütyölését pedig mindössze 7 Bocsikai-legény hallgathatta végig.

A többiek lemorzsolódtak.

Nem igen értek a futballhoz, de általában komoly román körökben az a hír járja, hogy az U-nak egyáltalában nem volt és nincs szüksége ilyen kéretlen bírói támogatásra. Hiszen az egyetemisták számtalan nehéz mérkőzésen bebizonyították, hogy tudnak gavalléros és szép futballt játszani.

Bezárták a kolozsvári egyetem orvosi és gyógyszerészeti fakultását

Az egyetemi tanács újabb zavargások esetén a vizsgáztatásokat is megszünteti
A vasgárdista diákok általános egyetemi sztrájkot szerveznek

Kolozsvár, május 17.

Hétfőn este, a karhatalom várokozása ellenére, nem történt semmi rendkívüli Kolozsváron. Az egyetemi tanács erőteljes fellépése, vagy talán az állandóan hulló eső megfékezte a tervezett kilengéseket. A diákok nem vonultak ki tüntetésre.

A tanács hosszas vitakozás után úgy határozott, hogy

egyelőre csak a gyógyszerészeti és orvosi fakultást zárja be,

miután itt voltak nagyobb zavargások. A többi fakultásokon tovább is megtartják az előadásokat, de csak abban az esetben, ha a tüntetések nem ismétlődnek. Kimondotta az egyetemi tanács azt is, hogy amennyiben a zavargó diákok újra megkísérlik megakadályozni valamelyik előadást, vagy lehetetlenné teszik a zsidó hallgatóknak a tantermek látogatását, úgy azonnal engedélyt ad a karhatalomnak újra, hogy benyomulhasson az egyetemi területre.

Az orvosi és gyógyszerészeti fakultásokon a vizsgákat rendes időre kiírják.

ha azonban a zavargások ismétlődnek, akkor a vizsgáztatásokat sem tartják meg, a felbujtókat pedig külön is eltiltják a vizsgáktól.

A hétfőn délből elfogott 150 tüntető diákokat a csendőrség leigazoltatták. Az esti órákban javarészüket elengedték, 45 diákok azonban tovább is benttartottak. Ezek ellen a hatóságok is megindították a vizsgálatot, az egyetemi tanács pedig kimondotta, hogy két szekcióra mepponja vizsgázási jogukat. Ezt a határozatot még nem függesztették ki, de már szeltemben hosszán beszélnek róla. A vasgárdista diákok hangsúlyozzák, hogy amennyiben az egyetemi tanács vizsgáztatási határozata valóság, úgy

megszervezik az általános egyetemi sztrájkot.

Kedden az orvosi és gyógyszerészeti fakultáson már nem tartottak előadásokat. A többi fakultáson a hallgatók megjelentek, a zsidó hallgatók is. Rendzavarás

nem történt. A jogi fakultáson az első és második éves zsidó hallgatók nyugodtan végighallgatták az előadásokat. A harmadéves zsidó hallgatók előtt azonban becsapták az ajtót, mire azok hazamentek. A kereskedelmi akadémia előadásairól a zsidó hallgatók kedden is távolartották magukat.

Itt említjük meg azt is, hogy Bukarestből kapott jelentésünk szerint a jasi egyetemi tanács kizárta Gavrilescu diákevezért, aki a jasi antiszemitizmusért és az ottani diákmozgalom egyik szervezője volt.

Crișan alminiszter megígérte, hogy felfüggeszteti Kövér Gusztáv kiutasító határozatát

Mikor egy állampolgárt toloncutlevéllel fenyegetnek meg

Nagyvárad, május 17.

Kövér Gusztáv dr. kedden délelőtt kézhez kapta azt a végzést, amely hivatalosan is tudtára adja, hogy törölték a román állampolgárok sorából. A reggeli órákban egy szigurancdetektív jelent meg Kövér Gusztáv lakásán és felszólította a házigazdát, hogy még a délelőtti folyamán jelenjék meg Popovici Valer rendőrkvesztor előtt.

Kövér Gusztáv engedett a felszólításnak és jelentkezett a rendőrségen. Itt a rendőrkvesztor ismételtén tudatta vele, hogy román állampolgárságát elvesztette s figyelmeztette, hogy

nyolc napon belül szerezze meg valamelyik idegen állam utlevélét, mert ellenkező esetben kénytelenek lesznek kiutasítani, illetve kitoloncolni.

Kövér Gusztáv megdöbbenő és példátlanul álló esete megmozgatta az egész nagyváradi magyarságot. Szerencsére éppen Nagyváradon tartózkodott Crișan belügyi alminiszter, akit ebben az ügyben küldöttség keresett fel. A magyar párt részéről Soós István dr. alpolgármester és Thury Kálmán jelentek meg a miniszter előtt. Annnyit kértek csak, hogy vizsgálják újra meg Kövér állampolgár-

ságának az ügyét. A küldöttség bemutatatta azokat az iratokat is, amelyek minden kétséget kizáróan bizonyítják, hogy

Kövér Gusztáv jogosan jutott állampolgárságához s hogy mennyire képtelen és törvénytelen dolog most megfosztani őt ettől az állampolgárságtól csak azért, mert kegyetlen hajszát kezdettek el-lene.

Crișan alminiszter megígérte, hogy minden befolyását latba veti, az ügyet újra átvizsgálattja s addig is felfüggeszteti a mostani végzést. Nagyváradon remélik, hogy az adott nyolc nap elegendő lesz Crișan alminiszternek arra, hogy orvosolja ezt a kiáltó sérelmet, amely nemcsak Kövér Gusztávot, hanem rajta keresztül az egész erdélyi magyarságot érinti.

F. P. 1
nem válaszol?!

Már Mihalache is tulmagasnak tartja a lej árfolyamát

Mihalache és Titulescu a Népszövetség elé akarják a lej problémáját vinni

Bukarest, május 17

A Cuvântul keddi száma szenzációs, de egyben megerősítésre szoruló hírt közöl. A lap szerint Mihalache volt belügyminiszter, a kormánypártnak Maniu után legfajélyosabb tagja átiratot intézett Vajda Sándorhoz a lej stabilizációjával kapcsolatban. Mihalache az átiratot már a múlt héten nyújtotta át a miniszterelnöknek és a kormány tagjai többször is tárgyaltak a kérdéssel.

Mihalache beadványában Titulescu hivatkozik, mint akinek állásfoglalása megegyezik az övével a stabilizációval kapcsolatban. Eszerint

a stabilizáció tulmagas árfolyamon történ, ami károsan befolyásolja az ország gazdasági életét. Mihalache Titulescuval egyetértőleg azt tanácsolja, hogy a kormány a problémát vitassa meg a Népszövetség pénzügyi szakértőivel.

Mintán a kormány s elsősorban Vajda miniszterelnök meg Madgearu pénzügyminiszter eddig a legélesebben keltek ki a restabilizációs kísérletek ellen — Madgearu a restabilizációt egyszerűen számárságnak nevezte a képviselőházban — tehát a volt belügyminiszter és a tényleges külügyminiszter állásfoglalása érdekes bonyodalmakra nyújt kilátást.

Ujabb jelentések szerint, amelyek Mihalache nyilatkozatára támaszkodnak, nincsen szó memorandumról, hanem csak személyes megbeszélésekről a kormány különböző tagjaival. Mihalache e megbeszélésekben valóban érintette a stabilizáció problémáját, főképpen a földmivelő lakosság érdekeit tartva szem előtt.

Az Adeverulban Scrutator más forrásból nyert értesülések alapján megerősíti Mihalache nyilatkozatát, amelyet azzal bővíti ki, hogy Mihalache, Titulescu, Madgearu között Titulescu elutazása előtt beható megbeszélések voltak a lej árfolyamával kapcsolatban.

E tanácskozások alkalmával megvitattak minden eshetőséget, különös tekintettel a londoni konferenciára, ahol a román küldötteknek minden fordulatra elkészülve kell jelentkezniük.

MANOILESCU.

a Nemzeti Bank volt kormányzója a napokban királyi kihallgatáson volt. Az újságírók megkérdezték tőle, miről tárgyalt az uralkodóval. Manoilescu megtagadta a választ, ellenben a kormánnyal kapcsolatban a következő jóslásba bocsátkozott:

— Nem merném arról biztosítani önöket, hogy ez a kabinet őszig él...

HITLER KÉT KÜLDÖTTJE

névszerint Mayer Fritz és Hoffmann Johann megjelent Csernovichan az ottani német vicekonzulnál, akihez állítólag a rohamcsapatok beszervezésére vonatkozólag hoztak utasításokat. A küldötteket legyverküldemények fogják követni.

Hitler utóbb még felfegyverzi Romániát.

KIEPITIK A ROMÁN HADIIPART

Ismeretes, hogy a képviselőház és a szenátus egyesített hadügyi bizottságait megbízták annak tanulmányozásával, hogy

miképpen lehetne a román hadiipart önállóan kiépíteni.

Ez a vegyes bizottság befejezte tanulmányait, amelyeknek eredményét már Samonovici hadügyminiszter elé terjesztették.

A betérjesztett jelentés odakonkludál, hogy főképpen a termelést kell széleskörté tenni. Ugy látszik, hogy a kudzsiri és kiskapusi gyárakat fogják intenzíven átépíteni. Samonovici hadügyminiszter kedden már elutazott, hogy a két gyártelepet felülvizsgálja.

JUNIUS 5-ÉN MEGY A KIRÁLY BELGRÁDBA

Megirtuk már, hogy Károly király elhalasztotta belgrádi útját. Jelentések szerint a király június 5-én Tiganasi községben találkozik Sándor szerb uralkodóval, akivel a község határában együttesen tes-

szik le az új dunai hid alapkövét. Az ünnepségek után a király Belgrádba megy.

Ezt megelőzően három királynap lesz a Bánságban. Junius 2-án Herkulesfürdőn,

3-án Oravicán, 4-én Turnuseverinben lesz a király.

VAJDA

miniszterelnök kedden Kolozsvárról Bukarestbe érkezett.

Május 28-án a kisántantállamok és Lengyelország váltott szónokokkal revízióellenes gyűléseket tartanak

A külügyminisztérium hivatalos közlése szerint május 28-án Csehszországban, Jugoszláviában, Romániában és Lengyelországban antirevizionista gyűléseket fog-

nak rendezni. E négy állam kölcsönösen szónokokat küld a többi országokba. A tüntetést igen nagyarányúnak tervezik.

A hivatalos közlemény hangsúlyozza,

Bárá Perényi szerint:

A németországi események károsan befolyásolták a revízió ügyét

Budapest, május 17

A magyar képviselőházban Perényi Zsigmond báró nagy feltűnést keltő beszédet tartott.

Perényi kijelentette, hogy új békeparancsokkal sohasem változnak meg a trianoni határok csak abban az esetben, ha a revízió jogosságát az utódállamok is belátják. Tekintettel arra, hogy Magyarország nem gondol, mert nem is gondolhat fegyveres fellépésre, nagyjelentőségűnek tartja azt a megnyilatkozást, amit Benes legutóbb tett, bár a cseh külügyminiszter feltételei egyelőre elfogadhatatlanok.

Perényi azután az utódállamokban élő magyar kisebbségek sérelmeit sorolta fel nagy részletességgel. A ház rendkívüli figyelmet szentelt Perényi adatainak. Perényi aztán utalt Charles Dupuis kijelentésére, amely szerint az utódállamok állami fennhatósága a kapott területeken önmagától megszűnik, ha ezek az államok nem tartják be a kisebbségi törvényeket. Beszéde végén Perényi annak a reményének adott kifejezést, hogy bár a németországi események károsan befolyásolták és gátolták a fejleményeket, azért a revízió kérdése hamarosan mégis csak a zöld asztalra kerül.

A kereskedők sérelmeit tárgyalták Déván a Slatul szövetségi közgyűlésén

A kereskedők tönkremennek a konverzió miatt

Déva, május 17.

A hunyadmegyei „Sfatul”-ok szövetsége közgyűlést tartott vasárnap Déván, az Ipar- és Kereskedelmi Kamara székházában. A gyűlésen Groza, Péter, a földmivelők frontjának vezére és szervezője elnökölt s már ez a tény is politikai jelentőséget adott a különben kereskedői érdekeket szolgáló és védő tömörülés közgyűlésének. Azonban ettől eltekintve is volt különös érdekessége ennek a közgyűlésnek: igen erőteljesen domborította ki azt a nagy ellentétet, ami a konverziós törvény következményeképpen a kiskereskedők és a falusi mezőgazdák között keletkezett. Ez az ellentétet vonult végig az egész közgyűlésen s Groza kiváló politikusként bizonyult akkor, amikor a bizonyos jelenségek miatt kitört ellenséges érzést elhárította magáról, mint a földmivelők frontjának szervezőjéről és azok fejére zúdította, akik éppen ez érdekellentét miatt visszavonultak, illetve távoztartották magukat az elsősorban kereskedői érdekeket szolgáló gyűlésről.

Az első előadó Grossmann Miksa dr. volt, aki a konverziós törvényből származó sérelmeket és igazságtalanságokat ismertette. Nézete szerint a mezőgazdák a kiskereskedők tönkretétele árán konvertáltak. A kereskedők éveken keresztül nyújtották a parasztnak a hitelleket s most elvesztik egész künnlevőségüket. Tönkre kell menniük.

Az adósérelmekre vonatkozólag úgy ez az előadó, mint az utána következő ki-

hangsúlyozták azokat a nagy igazságtalanságokat, hogy amíg a szabadfoglalkozásúak, ügyvédek, orvosok, mérnökök adóalapjait mindenütt csökkentették(?), addig főként azokat a kereskedőket, akik nem voltak a „patenta fixa” rendszer alá beosztva, felemelt adóalappal nyomortották meg, mert „így kívánja a törvény”.

A tárgysorozati pontok letárgyalása után három nagyon érdekes és nagyon jellemző interpelláció hangzott el. Grossmann dr., majd Nedelcu, a piski és Faragó Endre a szászvárosi sfatulok elnökei azt kérdezték Groza elnöktől, hogy miért nem működik az a válságbizottság, amely a szövetségtől utasítást kapott a körvonalazott országos mozgalom megszervezésére? Groza, mint a bizottságnak egyik tagja, írásokkal bizonyította, hogy levelekkel, táviratokkal és telefonbeszélgetésekkel szorgalmazta Fried János dr. főtítkárnál a bizottság összehívását és a

F. P. 1

nem válaszol?!

hogy az antirevizionista kampány nem irányul egyetlen államférfi személye ellen sem, hanem egyszerűen csak a békeszerződések megváltoztatásának eszméje ellen. A kommunikének ez a mondat nyilbán Mussolini felé irányul.

A RENDELKEZÉSI ÁLLOMÁNYBAN LEVŐ TISZTVISELŐK FIZETÉSE

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a rendelkezési állományba kerülő tisztviselők április és május hónapokra nem félfizetést fognak kapni, amint azt a törvény meghatározza, hanem teljes fizetésüket.

SIKKASZTÓ MINISZTERI TISZTVISELŐ

A földmivelésügyi minisztérium Lehner nevű tisztviselője, aki a nyomtatványdiak inkasszóját intézte, 600 ezer lej elikkasztása után megszökött. A hatóságok nagy erővel indították meg a nyomozást.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek! a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurasténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogiáriákban és fűszerüzletekben kapható.

munka megkezdését. Össze is hívták az ülést három izben, egyszer Brassóba, egyszer Kolozsvárra és egyszer Aradra, de az utolsó pillanatban mindig lefújták. Ő a maga részéről tiltakozott ez ellen a folytonos halogatás ellen, amiben nagy veszedelmet látott. Groza igazolta azt is, hogy legutolsó kérelmére a válságbizottság éppen a közgyűlés napjára hivatott össze ugyancsak Dévára, de amint a közgyűlés is láthatja, a hat tag közül rajta kívül senki sem jelent meg. Az utolsó órákban egymás után kapta a táviratokat, hogy „ezért, meg ezért nem jelenhettek meg”.

A közgyűlés „mély megbotránkozással” vette tudomásul, hogy az erdélyi és bán-sági kereskedelmi testületek szövetségének hat kimagasló alakja nemtörődömségből, vagy bármilyen, de feladta a kereskedői érdekek védelmét. Faragó szerint a bizottság tagjainak ez a viselkedése semmivel sem menthető.

A közgyűlési tagok hangos felháborodását Groza csak nehezen tudta lecsillapítani. Végül is a közgyűlés „tompított hangú” határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a hunyadmegyei szövetség, amely szövetség a „kezdeményezésben és a harcban egyaránt kivette a részét, a maga presztízsének védelme érdekében az ország kereskedőársadalmát megfelelően tájékoztatja a történetekről.

A válságbizottság tagjai egyébként a következők: Niculescu Ritz bukaresti, Comsa Jonel kolozsvári kamarai szenátorok, Palmhart brassói kereskedő, mint a szász Gremium elnöke, Kun Richard szövetségi elnök és Fried János dr. főtítkár Nagyváradról.

A közgyűlés után a kereskedők élénken tárgyalták, hogy a válságbizottság talán felsőbb nyomásra nem tett semmit, esetleg azért is, mert Grozának a földmivelők frontja körüli politikai kezdeményezése ellentétes a kereskedői érdekekkel.

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

VICHY GRANDE GRILLE Májbajoknál és epebántalmaknál.

VICHY HOPITAL Gyomor- és bélbántalmak esetében.

Vezérképviselő: **FILIPPE FINKELSTEIN**, București, Strada Câmpianu 20.

HIREK

Ábel trilogiája

Az írók rendszeresen nem szeretik, ha a nagyközönség belát a műhelyükbe. A nagyközönség viszont mindig nagy kíváncsisággal viseltetik az ugnevészelt műhelytitkok iránt. Lehet, hogy most Tamási Áronnak nem tetsző, a nagyközönségnek azonban annál inkább tetsző dolgot művelünk, amikor bejelentjük azt a csak nekünk szánt híradást, hogy Ábel élettörténetéről trilogia készül, három egész könyv, csakugy, mint Toldi Miklósról annak idején.

Hogy pedig tapintatlanságunk annál teljesebb, de a közönség felé való kedveskedésünk annál értékesebb legyen, szóról-szóra idézzük Tamási Áronnak abból a leveléből, amelyben ezt nekünk bejelentti:

„Ábel életéről három kötet fog szólni — írja Tamási Áron Budapestről, ahol jelenleg tartózkodik. Ez a második kötet (ami a B. I.-ben vasárnap indul). Ábelnek azokat a tapasztalatait és viszonyait mondja el, melyeket a városban, illetőleg a civilizált társadalomban szerez. Különböző foglalkozású és gondolkodású emberekkel hozom össze, intézmények kereteibe is beengedem, valamint világi és egyházi áramlatokba, de mindig és mindenütt kikapcsolva szigorúan a napi politikát. Főtörőkésem, hogy korszerű és emberi legyen. Részletes tartalmat nem közlök, nem is volna jó közölni. Ellenben azt meg lehet említeni, hogy Ábel mintegy két évi élet után nagyon szomorú és nagyon kiábrándító tapasztalatokkal visszatér a faluba, hogy apjától átvegye a pásztoraságot. Meg is házasodik ekkor és erről fog majd szólni a harmadik kötet.”

Milyen idő lesz? A Budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint szeles, változékony idő várható, egyes helyeken kisebb esőkkel.

TEA A BUDAPESTEN IDŐZŐ ROMÁN FILMSZÍNÉSZEK TISZTELETÉRE Budapestről jelentik: Grigorcea, Budapesti román követ a fővárosban időző román filmszínészek tiszteletére teát adott, amelyen a budapesti író- és művésztársaság számos kitünősége is megjelent. A Hunnia filmgyár — mint amiképpen megírtuk — néhány héttel ezelőtt hozzákezdett a „Kisérteket vonata” című film románnyelvű verziójának az elkészítéséhez, amelyet most sikeresen be is fejezett. Grigorcea vendégei között ott volt Jean Bulandra, a kitűnő színész és partnere Dida Calimachi. Pekár Gyula, Novák Ervin, a Hunnia filmgyár igazgatója, Bingerth rendező, Lázár Lajos, a magyar filmszínészek közül Szőke Szakáll és Halmai Tibor, Abraham Pál a népszerű zeneszerző, Bencz Zoltán hírlapíró, Balta Mózes sajtóattasé, Canarache, a Dimineața brassói szerkesztője és neje. A román-magyar kulturális kapcsolat jegyében lejárásodó összefüggésben Kietlisch Arnold zongoraművész a jelenlevők frenetikus tetszésnyilvánítása mellett Liszt „Román rapszódia” című szerzeményét játszotta.

* ELJEGYZÉS. Fischer Olga és dr. Gidai Vilmos ügyvédjelölt Brassó, jegyzések. (Minden külön értesítés helyett.)

MEGGYILKOLTÁK A FALU LEGMÓDOSABB GAZDÁJÁT. Marosvásárhelyről jelentik: Kedden reggel a járókötők Marosvásárhely központi határában meggyilkolták Nagy Ferenc 60 éves gazdálkodót, aki a falu egyik legmódosabb embere volt. Az ismeretlen feltételek több fejszecsapással végezték az idős gazdálkodóval. A csendőrség letartóztatja Stoica Jánost és két társát, akik holmi örökségi ügyből kifolyólag huzamosabb idő óta hadilábon álltak az áldozattal. A letartóztatottakat a marosvásárhelyi ügyészségre kísérték, ahol egyidejűleg elrendelték a meggyilkolt gazda holttestének a felboncolását.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték egy katonaszökevényt, aki meggyilkolt egy 8 éves kisleányt

A gyilkos dunyhával fojtotta meg a gyermeket

Temesvár, május 12.

A temesvári törvényszék Hossu-Panescu-Munteanu tanácsa kedden délután hirdette ki az ítéletet Bencsik János katonaszökevény büntetésében. Bencsik János egy nyolc éves kisleányt, Oravecz Gabyt gyilkolta le, mert a szerencsétlen kisleány utjába került, amikor betört a kizemelt lakásba. Bencsik a sívalkodó kisleányt dunyhával fojtotta meg. A borzalmas rablógyilkosság szeptemberben történt. A törvényszék a tárgyalást már szombaton befejezte, az ítéletet azonban csak ma, kedden délután hirdette ki.

Bencsik gyilkosságért és betörésért életfogytiglani kényszermunkára ítélték a törvényszék.

Büntetését is súlyos ítéletek kaptak. Szabó Illés 2 évi súlyos börtönt, Farkas Antal 3 évi súlyos börtönt, Bach Ede 6 hónapi fegyházat, Mrázek Mátyás 15 napi elzárást kapott. A politikai jogot Szabó Illésnél öt évre, Farkas Antalnál 10 évre, Bach Edénél öt évre függesztették.

Farkas és Mrázek kivételével a többi elítélt felebbezett, Bachot szabadlábra helyezték, miután szökésétől nem kell tartani.

Egy alakuló gyűlés körül

Szekelyudvarhely, május 12

Szekelyudvarhelyen tartotta meg az ugynevezett Székely Kiszagdapárt (a hajdani Néppárt elveinek örököse) alakuló gyűlését egy kerthelyiségben, virágzó fák alatt, amiről nem tehetek sem a fák sem a Kiszagdapárt. Egyiknek muszáj virágozni, másiknak muszáj alakulni. Kérdés, melyik bírja tovább. Talán parallel végeznek.

Egy ilyen pártalakulás egészen érdekes és nem is hinné az ember, hogy milyen egyszerű. Egy asztal kell hozzá, nyolctíz ur az asztal köré és egy másik párt — ez esetben a Magyar Párt — amit mindenért felelőssé lehet tenni, ami minden rossznak az oka, minden bajnak a forrása, minden fejlődésnek akadály, aki ellopja a boldogságot a földről, a kacagást a szívekből, a reményt a lelkekből és talán Texasban is azért vakarja revolverével fületét a kaubo, mert Romániában garázdálkodik egy párt stb. stb.

Aztán miután a szónok úgy kimerített a földi poklunk okait, napoleoni pózba merevül, teleszívja mellét levegővel, gloriát szuggérál a feje köré, csendet int és remegő hangon azt mondja: „Székely testvéreim, előkergetnek láttuk tehát az időt...”. Így veszi kezdetét az alakulás és az urak az asztal körül bólogatnak. A nyolctíz urak. Bólintanak s miközben világtörténelmi kis szelődéseket bocsátanak ki magukból, ez látszik rajtuk: jó, ha már a sors ideállított, ha mi kell legyünk az új idők lullajtarai, ha Mussolini, Maniu és Roosevelt siflik ezekhez a problémákhoz, jó, akkor jöjjünk mi. És mi most az egyszerű még azért a napidíjért proféták leszünk, bár ha volna nekünk dinárunk, ezernyi... És ezzel — hipp-hopp! — meg is van az alakulás. Most ez a nyolctíz urból álló gondviselés-komplexum kezébe veszi boldogításunk ügyét és nekünk nem is marad más dolgunk, csak szavazzunk rájuk és fizessünk elő a lapjukra. Csudaegyszerű az egész! Aztán elmondják — ellentmondást nem tűrő hangon — hogy hogyan fogunk fulladozni a boldogságban, a jólétben, az egyéni szabadságban, a testvériségben és hogy ha párthűk leszünk és pontosan kiadjuk az előfizetési díjat, még az éggel is konverziót csinálunk és megteremtjük a földön az örök boldogság minimálisan ötven százalékat, husz holdon felül és alul, természetesen a városi adósokra és kiterjesztve stb. stb. stb.

Ha ritkán efféle népgyűléseken vesznek részt, ahogy állók a tömegben és a szónoki asztaltól — hol a pártfőnöki szobrocskának — a szavak mint a boldogság madarai röppennek el fejem felett a beígért Éden felé, mindig valami meghatottság vesz rajtam erőt. Olyan igazán ember-testvéreim érzem magamat. Büszke vagyok és meghatott, olykor egy-egy könny.

HANS ALBERS

karrierjének csúcspontja:

A szívrabló

cseppet morzsolok szét. Hogyne! Ez az önzetlenség, ahogy az urak strapálják magukat a napon, holott tíz lépéssel odább, az árnyékban sört ihatnának! S így, itt, most részkiroznak egy hógutát, az önfeláldozás szent elhivatottságától fűnve, a kiválasztottság, sőt ahogy a Nap mind magasabba hág, a hőmertiomság ragyogásával arcukon. Csak azért mert nyomorgunk, csak azért mert kizsákmányolnak, csak azért, mert páriák vagyunk.

És amíg az ember pusztán a hangokat hallja, kész a hinni abban, hogy azok az

urak ott az asztal körül, valami szent örületben, meggyőződésük és apostolságuk demonstrálásaként és a mi emberiségünk elismertetése kivívásáért képesek lesznek addig ülni a napon, míg csak az a hatalom, mely kezében tartja a sorsunkat, rá nem dőbben, hogy milyen lehet az a nemzet, faj, osztály vagy párt, melynek ilyen vezetői vannak. Hogy inkább megsülnek.

De az urak nemsokára távoznak. Előtünk mennek el, oda, tíz lépésre az árnyékba és sörözni. És visualiter a kép már nem olyan fenékelt, magasztos és magavat ragadó. Mert látjuk, hogy egyik ur pozíciót akar, másik összeköttetést akar, a harmadik kenyert akar, a negyedik sajátot akar, az ötödik akar, a hatodik akar, mindenki akar.

★

Az általánostól visszatérve a Székely Kiszagdapárt alakuló gyűléséhez megállapítható, hogy a gyűlésen sokan voltak. Sok székely és sok városi. És nem lehet mondani, hogy a résztvevőkön az erőszak nyomai látszóttak. Azé az erőszak, mely idecibálta volna őket.

Egy politikai alakulat súlyát, mindig a tömeg teszi. És a tömeg végül maga felel a billenti az erkölcsi tartalmat is.

Nem kételkedünk, hogy ez a Magyar Párt részén van.

De a tömeg megmozdult és a tömeg kinyilváníthatja a véleményét a politikától.

A Kiszagdapárt gondviselés-komplexuma tehát ad neki lehetetlent szóban, gesztusban, ígéretekben.

És a tömeg mellre szíjva ezt, éljenez és szétviszi a dudva magvait.

De a gondolatok továbbfonása nem lehet a mi feladatunk.

Mert nem vagyunk politikusok.

Mi — legfennebb — tovább aggodhatunk.

Tomcsa Sándor

— Az Ivria brassói sportegyesület felkéri vezetését és összes tagjait, hogy szerdán este 7 órakor minél számosabban megjelenni szíveskedjenek az izraelita hitközség tanácstermében, mely alkalommal Weinberger, a Makkabi világszövetség romániai elnöke sportelőadást fog tartani.

— TEMESVÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: A Gea Krayner-féle tűz ügyében letartóztatott Krausz Ferenc tanoncot és Stöber Frigyes boltiszolgát szabadlábra helyezték. A vizsgálat a tűz okának kiderítése érdekében tovább folyik. — Borko Jánost, a Gyapjuipar Rt. egyik gépészét egy parasztszék kedden reggel elütötte. Borkonak mindkét lába eltört és a mentők szállították kórházba. — A temesvári Moldován és Törő tükörgyárban betörtök jártak. A Wertheim-szekerényt felnyitották, a benne levő saféba azonban beletört a kulcs s így csak 120 lej aprópénzt, 5 tükröt, belyégeket s a cég egész ceruzakészletét vihették magukkal.

— A NAGYVÁRADAI KÉJGYILKOSSÁG TETTESET KERESEK. Nagyváradról jelentik: Megírtuk már, hogy a nagyváradai szőlőhegy „görög oldalán” rabukantak Jambor Ferenc 20 éves karasztelki legény borzalmosan megcsontolt holttestére. Az áldozat a jelek szerint kéjgyilkosságnak esett áldozatul. Az ismeretlen tettes levétköztette a meggyilkolt Jambort, majd levágta nemiszervét és a szájába dugta. A halált különben késszurás okozta, amely a szívet érte. Az áldozat barátai, akikkel a gyilkosságot megelőző este az „Angol-kert” nevű vendéglőben együtt mulatoztak, kihallgatásuk alkalmával egyöntetűen azt mondták, hogy a hegy dűlőjénél elváltak Jambortól, aki egyedül folytatta az utját. A gyilkosság színhelyén egy mezitláb és egy csizmas ember lábnyomait találták a rendőrség. A hatóság véleménye szerint a gyilkosság egy közeli házban történhetett, mert a hulla körül nyoma sem volt a vérnek. A nyomozás folyik.

— A cipész, akinek két cselédje is marosódot iszik. Tudósítónk jelenti: Megírtuk már, hogy Klein József szatmári cipésznek Konec Julia cselédleány egy héttel ezelőtt ismeretlen okokból marosódot ivott és meghalt. Kedden Klein új cselédje a 18 éves Kovács Mária is marosódot ivott. A súlyos belső sérüléseket szenvedett cselédleányt válságos állapotban kórházba szállították. A rendőrség a rejtélyes mérgezési esetekben bevezette a nyomozást.

Zene: Robert Stolz.

Zenekarok: Weintraub Jazz, Mario Guido és 20 bécsi lány, 3 Wier és az Ekmann-Boyok.

Lux-Mozgó, Brassó

MA!

Szerdán kettős sláger-premier

MA!

Anny Ondra ragyogó vigjátéka

„Forgószél kisasszony”

Kisasszony a világ egyik legnagyobb artista slágerének személyes fellépése

„Sousette & Kaiser”

a berlini Wintergarten színtárai.

EGY KIS ÜZLETI JUTALÉK MIATT:

Leállt a medgyesi Westend-zománcgyár
hatszáz főnyi személyzetével

Max Ausschnitt és a Resica harca a kulisszák mögött

Medgyes, május 17.

(A B. L. kiküldött munkatársától.)

Erdély legnagyobb közgazdasági szenzációja kétségtelenül az, hogy a medgyesi Zománc és Fémáru R. T., amelyet általánosságban Westendgyárnak ismernek, tekintettel arra, hogy a Westend-koncern érdekeltségébe tartozik, néhány nap óta majdnem hatszázfőnyi munkásságával leállt.

A gyár leállításának okairól több verzió keringett. Egyesek horribilis adóhátralékokról beszéltek, míg mások különböző híreket kolportáltak.

Medgyesre kiküldött munkatársunk most az alábbiakban számol be a Westend-gyár történetéről és annak érdekes kulisszatitkairól.

1923. év végén alapították Medgyesén ezt a hatalmas zománc és fémáru gyárat, huszmillió lej alaptőkével. A gyár alapítója Westend Péter bécsi közismert közgazdasági kapacitás, akinek vállalatai a hatalmas Westend-koncern, a lengyelországi Olkus és Wolfbrunn városokban vannak és a koncern testvérvállalata a bécsi hatalmas Westend-művek is.

A medgyesi Westend-gyár 1924-ben indult meg és mintegy 1200 munkást foglalkoztatott. A gyár megindulása idejében naponta négy vagon zománcdényt gyártott.

Később a bukaresti Banca Crisovelonii is érdekeltséget vállalt a medgyesi gyárnál.

A gyár ettől kezdve szép fejlődésnek indult. 1200 munkáson kívül hatvan tisztviselőt és 24 utazót foglalkoztat. A fejlődés azonban az általános gazdasági krízis következtében 1931-ben már megállt és a gyár termelési képessége sokat csökkent. A vállalat központi igazgatója, a bécsi Westend művek igazgatója, a visszaesésért az igazgatót teszi felelősnek és a Riffes igazgatót visszahívja a medgyesi gyártól Bécsbe. Ettől kezdve a medgyesi gyár ügyeit, először csak ideiglenesen, majd véglegesen, maga Westend Péter, a Westend művek vezére intézi Medgyesén.

A gyár 1931-ben már nehézségekkel küzdött a hatalmas adósságai miatt kénytelen magánaton egyezkedni. Ekkor kérte fel Westend Péter, a gyár vezérigazgatója, dr. Gürtner, a Banca Crisovelonii delegált igazgatóját, az egyezség közvetítésére.

Dr. Gürtner, mint a bécsi Niederösterreichische Escomptengesellschaft adminisztrateur delegu-e, került a Banca Crisoveloniihoz és így könnyű dolga volt a hitelezőkkel szemben, mert a Banca Crisovelonii maga is egyik főhitelezője volt a Westend-műveknek.

A magánegyezség létre is jött dr. Gürtner igazgató közbejöttével és honoráriumképpen a bukaresti igazgató, Westend Péterrel két millió lej közvetítési honoráriumra kap ígéretet.

Később a Westend-művek megbánták korábbi gavallériájukat és nem akarták kifizetni dr. Gürtner kétféle honoráriumát.

Dr. Gürtner nem ismer kiméletet. A kétféle millió lej honoráriumról a Westend-művek írták alá a váltót.

Dr. Gürtner perelt a váltót.

A napokban Gürtner biztosítási végrehajtást kért és kapott a medgyesi Westend-művek ellen. Lefoglalták a pénztárban talált és pénzeszeszközökben

a munkásság ekkor forradalmi hangulat közepette küldöttéleg kereste fel úgy a medgyesi polgármestert, mint dr. Ipsen ügyvédet, a végrehajtás foganatosítását, hogy heti fizetésük kiutalását kérjék.

A gyár energikus leállításának azonban a fő informáltak szerint nagyon érdekes kulisszatitkai vannak.

A medgyesi üzemek a konverzió következtében és a szigorú kontingentálási rendelet kapcsán fellendültek ismét és ennek folytán nyakig a Kolozsváron a szatmári Princes testvérek hasonló gyárával együtt kartelliródást létesítettek.

A fellendült üzemért most

állítólag rejtélyes tőkeharca indult meg.

A Westend-művek passzívának nagyrésze

a Banca Crisovelonii és a Socomet, azaz Max Ausschnitt, a Resica-üzemek vezérének tulajdonában van.

A Resica-üzemek már régóta bele szeretnének kapcsolódni a Westend-művek érdekszférájába.

Egyidőben arról is szó volt, hogy a Resica átveszi a Westend-műveket, azért, hogy megfelelő nyersanyaggal láthassa el.

A Westend-művek nem volt hajlandó önállóságát feláldozni

és a beolvadást sikerült is a magánegyezség-kiparizni.

Most állítólag dr. Gürtner, illetve a Banca Crisovelonii energikus fellépésének háttérében is

fuzionálási tendenciák vannak és ha Westend Péternek nem sikerül a differenciákat kiegyensúlyozni, akkor a Westend-művek önállósága erősen veszélyeztetve lesz.

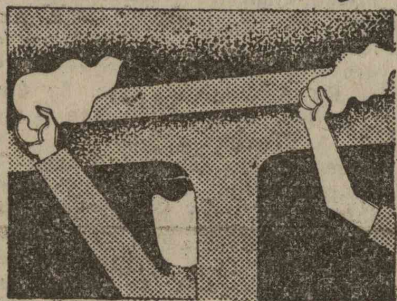
Ebben az esetben a Westend-művek kétség-

telenül erős háttérrel kapnának a Resica személyében és talán a gyár személyzeti kolerilja is erősen megváltozna, tekintettel arra, hogy bizonyos rokonsági rendszer kapcsán az összes tisztviselők és utazók között, alig van két-három más nemzetiségű, mint német.

Különb, mint értesültünk, a Westend-törsz nemrég Szovjetországban is jelentős veszteséget szenvedett. Mint ismeretes, az ottani speciális törvények és szerződések negyedik pontja értelmében az oroszországi külföldi érdekeltségű gyáraknak nem szabad profitjukat az országukból kivenni és azt a gyárba kell bele invesztálni. Az ottani Westend-művek az ipari szerződések erre vonatkozó paragrafusát állítólag megsértették és így

Szovjet-Oroszország kormánya nacionalizálta a szovjet Westend-műveket.

Benczel Béla

A
B. L. nyaraltatási
akciója

Bozin R., Brassó, Str. Studentilor 9. Kirándulás a havasokra. Sok erdő és hegység a közelben. Fürdőhelyek: Eforia, Dereștye. Három-négy szobában májustól-szeptemberig 4-5 személyt látna vendégül. Vendégeket május 20-tól szeptember végéig fogad. Gyermkeket szülők nélkül nem vállal. Ár ötszöri étkezéssel felhőtt után 100, gyermek után 60 lej. Nagy gyümölcsöskert, portmentes hely. Kitiűnő levegő, rádióhasználat.

Grünfeld Etel, magánzónó, Brassó, Str. Costita A. No. 1. Fürödni a strandon és Dereștyében lehet. Számos kirándulóhely, rengeteg hegység és erdő. Két szobában, fürdőszobával 4 személyt látna vendégül. Vendégeket május 20-tól szeptember végéig fogad. Gyermkeket szülők nélkül nem vállal. Ár ötszöri étkezéssel felhőtt után 100, gyermek után 60 lej. Nagy gyümölcsöskert, portmentes hely. Kitiűnő levegő, rádióhasználat.

Szász András kereskedő, Praid-Parajd. V. á.-u. p.: Parajd. Meleg és hideg sósfürdő. Kirándulóhelyek: Korond, Szováta. Nyolc szobában 10-12 személyt látna vendégül június 1-től október 1-ig. Gyermkeket csak szülőkkel. Étkezések száma és ár megegyezés szerint. A ház, üdülőparkkal közvetlenül a sósfürdő és a Küküllő mellett fekszik.

Suciu Edmund, tisztviselő, Gurghiu-Görgényszentimre, jud. Mures. V. á.: Reghinul-Szász-Szászregén és a görgényi vicinális vonal állomása. Fürödni a Görgény folyó vizében lehet, strand az erdészeti szakiskola parkjában. Két szobában 4-6 személyt látna vendégül, június 1-től szeptember 15-ig, esetleg tovább. Gyermkeket szülők nélkül is vállal. Ár 4-5 étkezéssel, (megegyezés szerint), 50 lej. Közvetlen a görgényi-heggyel és idecsi sósfürdők. Az erdészeti szakiskola tavas-parkja, keleti oldalán a Rákóczi-heggyel. A völgyben végig személyszállítási és vicinális vonalon. Szováta-ig gyönyörű szerpentin vezet. A vendéglátónak saját fejős tehenei vannak s így tej bőven áll a vendégek rendelkezésére.

Kőncza Zsuzsanna, ref. tanítónő, Ocna-Sibiului-Vizakna. V. á.: Ocna-Băi. Fürödni öt sósóban, azonkívül kádfürdőben és bazinban lehet. Erdők, hegyek. Három szobában hat leányt, vagy asszonyt látna vendégül, júniustól-szeptember végéig. Tíz éven felüli leánygyermkeket szülő nélkül is. Ár 4-5 étkezéért felhőtt után 60, gyermek után 50 lej. Portmentes kert. Kitiűnő tej. Fizetés előzetesen.

Szilágyi Mihály kereskedő, Málnás. U. p.: Málnásfürdő. V. á.: Málnás község. Fürdőhely: Málnásfürdő. Erdő, hegység. Két szobában májustól szeptember végéig négy személyt látna vendégül. Ár 4-szeri étkezésért 80 lej. Gyermkeket nem vállal. A lakás na-

gyon egészséges. Fürödni az Olt vizében is lehet, amely a község határában folyik. Kirándulóhelyek: Tusnádfürdő, Bálványosvár, Szent Anna-tó. A községnek vasutállomása van.

Zobál János, birtokos-kereskedő, Gurghiu-Görgényszentimre. V. á.: Reghin-Szászregén. Fürödni a Görgény vizében lehet. Sok kirándulóhely, erdő, hegység a közelben. Két szobában 8-10 személyt látna vendégül, június 1-től október 1-ig. Gyermkeket 10-16 év között szülők nélkül is vállal. Ár 4-5 napi étkezéssel 50 lej. Szászregéntől Görgényszentimréig a görgényvölgyi vonat közlekedik. (Hely ismertetése az előző görgényszentimrei jelentkezésben.)

Özo. Bozin Györgyné, Brassó-Brassó, Czenkalja 50. sz. Erdő és hegység a kert végében van. Egy szobában májustól szeptemberig két személyt látna vendégül. Gyermkeket csak 14 éven felül vállal. Étkezések száma és ár megegyezés szerint. A ház közvetlenül a szép cenkalatti sétány mellett fekszik. Havasi kirándulásoknál gyakorlott vezető áll a vendégek rendelkezésére.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kívánni és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasutállomás

Fürödni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdő és hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget óhajt?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását? Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszori étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

A MEZŐGAZDASÁGI és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény, teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal. Írták: Dr. Gáspár Gyula és Dr. Váradi Ödön. Ára 40 Lei. Póztai rendeléseket csak (a portóval együtt 45 Lei) előzetes beküldése ellenében szállítja a Brassói Lapok könyvosztálya.

Eau de Cologne
Parfum
GoudreGYÁRTMÁNYAI: L'OCÉAN BLEU
DOUCE-FRANCE-AMARYLLIS-FRANCINEItélet a Discom-autó
kifosztóinak ügyében

Torda, május 17

A tordai törvényszék hétfőn délután tovább tárgyalta a Discom-autó kifosztóinak a bünpörét. Sebesi dr. védő három tanu kihallgatását kérte, amit az elnök elutasított.

Rottenberg Jenő, az „Aquila Română” és a „Discom” társaságok tordai igazgatója 220 ezer lej kárigényt jelentett be amelyből, minthogy a biztosítási összeg révén és a tetteseknél talált pénzből az összeg nagyrésze megtérült,

most már csak 60 ezer lej követel. Bagge Péter cementgyári igazgató 12.500 lejt, többen kisebb-nagyobb kárigényt jelentenek be.

Dan Joan dr. egyórás vádbeszéde után Sebesi dr. a fővádottak védője enyh büntetést, míg a Boeriu dr. és Amirás dr. védők védenekik felmentését kéri.

A bíróság ezután visszavonul, majd 11 órakor kihirdeti az ítéletet, amelynek során Thuray Ferencet több betöréses lopás és rablótámadás miatt 10 évi fegyházra és 5 ezer lejre, Vadász Imrét 6 év fegyházra, 2 ezer lejre, Kiss Gyulát, Bakó Károlyt, 2-2 évi börtönre, Lénárt Ilonát 1 havi fegyházra ítélte. Bakó Károlyt, ak kiskoru, övadék ellenében szülői felügyelet alá helyezték. Kiss Ferencet és Szabó Gézárt a bíróság felmentette.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben míg az elítéltek, Bakó kivételével, fejb leztek

Mindazoknak,

kik magukat
gyengéneknek
és kimerültek-
nek érzik a

BIOGLOBIN

új éleletről ad

Vérképző, izomerősítő, időgerősítő, ét-
vágygerjesztő és élénkítő szer.Kapható a gyógyszerárakban, vagy a
készítőnél:

FABRIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerháza

Nagyszombat - Sibiu

F. P. 1

nem válaszol?!

SPORT

A romániai atlétikai bajnokságok programja

Ismét Brassó kapja a legtöbb versenyt

Brassó, május 18.

Pár héttel ezelőtt a Román Atlétikai Szövetség összeállította az országos bajnokságok programját. Azonban ez a program úgy volt összeállítva, hogy szakörök az első pillanattól kezdve a legélesebb kritikában részesítették. Csernovic, Craiova, Ramnicul-Valcea városokban tüzték ki fontos bajnoki versenyeket, vagyis olyan helyekre, ahova erdélyi atléta aligha mehetett volna el. A versenynapokat sem állapították meg megfelelően, s a versenyszámok kiírásában is sok szakszerűtlenség volt.

A brassói liga, mely közismerten az ország legjobban megszervezett ligája s mint ilyennek hatalmas szakképzett rendezőgárdája, kitűnő pályája, sok leigazolt atlétája van, a program megváltoztatását kérte, alaposan megindokolt átiratban. A szövetség részéről a napokban Brassóba jött Mortun Camil főtitkár, véglegesen dönteni a brassói ligával egyetértésben. Mortun a legtöbb kérdésben belátta a brassói álláspont helyességét s így az országos atlétikai bajnoki versenyek

programját a következőkben állapították meg:

1. Julius 1—2-án Brassóban: női bajnokság és országos női pentatlon (első kiírás.) Ez a verseny egy héttel a Magyarországon tartandó magyar-román női verseny előtt lesz. A bajnokság egyúttal válogatóverseny is. A kijelölt nők 7-éig Brassóban maradnak, ahol Albrich Gerhart ligaelnök vezetésével össztrenínget tartanak. 2. Julius 29—30-án Brassóban: ifjúsági bajnokság és ifjúsági triatlon. 3. Julius 30-án: pentatlonbajnokság Petrozsényban. 4. Augusztus 13-án: országos marathoni-bajnokság Brassóban. Ugyanezen a napon lesz a kerületi futballisták atlétikai versenye. 5. Szeptember 16—17-én: országos szenior és dekatlon bajnokság Bukarestben.

Tervbe vette a szövetség (az ügyben előrehaladott tárgyalások folynak) Magyarországon B—Románia atlétikai versenyt. Szó van a BBTE atlétáinak romániai versenyéről is. Mindkét verseny legvalószínűbb színhelye Brassó, mely városnak az egész országban legnagyobb nézőközönsége van.

Sz. A.

Románia kiesett a Davis Kupa küzdelmeiből

Athén, május 17.

A Davis Kupa európai zónájának előmérkőzései során Románia Görögországgal mérkőzött. Mint megírtuk, az első nap Románia mindkét egyes játékot elvesztette. A második nap a Poulieff—Réti pár győzött. A harmadik nap újra két egyes verseny került sorra s ezeket a románok újra elvesztették.

Ezúttal Poulieff Nicolaidis-szel állott szembe, azonban vereséget szenvedett 6:2, 1:6, 6:2 arányban. A Poulieffet verő Xidis-szel szembe már nem Réti állott ki, hanem Botez, azonban ő is vereséget szenvedett 4:6, 6:3, 6:4, 6:1 arányban. Így Románia egy győzel

mével szemben a görögök négy győzelmet szereztek s a Davis Kupa küzdelmeiben ők mennek tovább a középdöntők felé.

Rövid sporthirek

Szepes Kató megjavította a magyar női gerelyvetés rekordját. Régi rekordja 33.22 m. volt, most alaposan tuldozta, 35.90 m. eredményt ért el.

A magasugrás világrekordját, melyet 1924 óta Osborne tartott, Walther Marty kaliforniai atléta megjavította. 204.5 cm-t ugrott.

A KEAC atlétikai versenyének jobb eredményei: Súlydobás: Darányi 15.30 m. (a rekord 15.17 m.), Varró 14.53 m., Remecz sérült ujjal 46.51 m., Kulitz 45.30 m.-t diszkosszal.

A braunschweigi mérkőzésről ellentétes híradások kerültek a sajtóba. A magyar vízpoló utánpótlás mérkőzése 5x10 perces időből állott. A harmadik eredményei: 1:0, 3:1, 0:2, végeredmény 4:3 a magyarok javára. A németek a nagy német válogatott csatársort — Rademacher, Schwarz, Schulze — szerepeltették, a védelmet pedig többször kicserélték. A magyarok változatlan csapattal,

Bozsi nélkül játszottak.

Baróton az alsórákosi Bazalt 1:0 (0:0) arányban legyőzte a Romca csapatát. A gólt Nemes rugta. Bíró dr. Kovács (Barót).

Gyergyószentmiklóson a székelyudvarhelyi UMTE 4:0 arányban legyőzte a helybeli Kolping csapatát. Góllövő: Nagy Pál. A Kolping Puskás kapus kitűnő védésének köszönhető, hogy nem kapott ki nagy gólaránnyal. A bíró a helybeli csapatot segítette.

A kézdipásárhelyi Törökves tekész egyet a brassói Unireát látta vendégül. A verseny dr. Várhelyi és Lupan elnökök üdvözlő beszédeivel kezdődött. Győzött a Törökves 286:260 arányban. A 9 menetes játékban a Törökves 56 pontot szerzett. Mindkét egyet győztesen játszott.

Szerkesztői üzenetek

F. B.-né. Megkaptuk szemrehányó levelét. A kérdéses ügyben, higgye el, nincs igaza. Abból a stilizálásból senki sem következtethetett semmit. Különösen nem következtethette azt, hogy milyen speciális szak érdekl. Önt. — Konverzió. A konverziós törvényt, természetesen a legújabbat, szabatos magyar fordításban és nagyon jó magyarázatokkal közrebocsátották dr. Váradin Ödön és dr. Gáspár Gyula nagyváradi ügyvédek. Ez teljes szöveg. A törvényhez csatolt magyarázatok különösen a vagyonátengedési intézményt ismertetik. A magyarul megjelent törvény ára 40 lej. A B. L. könyvosztálya a pénz előzetes beküldése mellett megküldi Önnek. — Lazarek. Ön azt írja, hogy a testvére „honosította” magát. Ha ez tényleg így van, akkor magyar utlevéllel jöhet és ez esetben nem tartozik a romániai hatóságok alá. — V. J., Bucerdea granvása. 1. A kéreztett román folyóiratnak magyar nyelvű hasonmásáról nem tudunk. Orvosi folyóirat azonban megjelenik Kolozsváron Orvosi Szemle címmel. Szerkesztője: Cluj—Kolozsvár, Str. N. Jorga 21. — 2. Az Einstein-féle relativitási elméletéről nagyon jó magyarul ismertetés megjelent. Címe: Czukor K.: A relativitás elve. Az ára 1.80 pengő. A B. L. könyvosztályában is megrendelhető. 3. Tessék a budapesti Stadium könyvkereskedéshez fordulni. Címe: Budapest, Múzeum-körút. Ez a könyvkereskedés nyilvántartja az ilyen jellegű könyveket. 4. Az érdekeskedésnek nem egy, hanem különböző gyógyszerei és gyógymódjai vannak. Ehhez alapos vizsgálat szükséges, mert a gyógykezelés egyenként változó. Általában jót adnak annak különböző formáiban, a szív és vese megbetegedéseinek esetében azonban ezt nem igen alkalmazzák. Minden esetben tanácsos a dohány és alkohol elvetését vagy teljesen abbahagyását, vagy pedig nagyon mérsékelni. Oxigén- és szén-sav-fürdők jó hatással vannak. Legjobb, ha orvosi kezelést vesz igénybe. 5. Magánlevélben nem válaszolunk. — Sz. M., Gyulafehérvár. Mi nem ren-

A Ripensia győzött Haarlemben

Haarlem, május 17.

A temesvári proficsapat hollandiai túráját nagy vereséggel kezdte, azonban második mérkőzését már megnyerte. Haarlem városában az ottani bajnokcsapatot Dobay, Schwartz és Rafinszky góljaival. A félidő gól nélkül telt el, a második félidőben a Ripensia nagy fölénybe került és 3:0 arányban győzött.

Másnap az Ajax csapatával mérkőzött. Ezúttal 3:3 arányú döntetlent ért el a temesvári csapat. Ciolac két, Dobay egy gólt rugott.

dezőnk mostanában Magyarországra szóló társasutazást, de nem is tudunk róla, hogy valaki rendezne ilyen közös utat. 2. Ha kész utlevele van, még el tud menni a budapesti mintavásárra, mert ez csak május 16-án zárul. — CFR tisztviselő, Segesvár. Gothard Sándor közli velünk, hogy Ön valamilyen kérdést intézett hozzánk, amelyre nem válaszoltunk volna. A kérdésre nem emlékszünk, de tekintettel arra, hogy az elintézetlen kérdések között az Ön levele nem szerepel, levelet nem kaptuk meg. Kérjük, ismételje meg a kérdést és amennyiben módunkban áll, azonnal, ha az nagyobb utánjárást igényel, néhány napon belül készséggel válaszolunk.

221.212. számú előfizető, Ákos. 1. Ha háza jövedelme nem haladja meg az évi 40.000 lejt, akkor ön is a városi adóskör részére biztosított kedvezményt élvezi. Ha beleszik ebbe a kedvezménybe, akkor most hat havi moratóriumot élvez, tehát október 14-ig nem végrehajtható, ennek letelte után pedig felajánlhatja, hogy tartozását három évi egyenlő részletben a Banca Națională kamatában felüli 2 százalékos kamattal törleszti. 2. Adósa a új konverziós törvényt alkalmazandó. — Gazdálkodó, Csikszere. A követelés természetének ismerete nélkül első kérdésére nem válaszolhatunk, mert a követelés természetétől függ, hogy konverzió alá esik-e, vagy sem. Második kérdése is homályos. Ha ma a birtok a kereskedő fia tulajdonát képezi, akkor a konverzió szempontjából lényegtelen, hogy ön volt a tulajdonos, hanem a mai állapot az irányadó. — Falusi aggódó. Önnek igaza van. Legokosabb, ha egy jó ügyvédhez fordul, aki az összes részletek feltárása után tanácsot adhat, mert nekünk ez a részletek ismerete nélkül nehéz. — B. R., Arad. A kéreztett mosógép gyártójának Brassóban üzeme nincs. A szakmabeli cégek sem tudnak e cég felől felvilágosítást adni. — B. Z., Dicsőszentmárton. Szabó Béni képviselő a kéreztett ügyben önnek személyesen írt. — Monopol. 1. Az ön által jelzett amnesia még nem lett kiadva, mert a szenátus nem szavazta még meg. 2. A jövődéki kihágásokért kiszabott pénzbüntetések elzárásra változtathatók át. Rendszeren át is változtatják, ha az elítélt azonnal nem fizet.

Dr. G. Toplita. Kérdéseire néhány napon belül a sorsjegyüzenetek között, válaszolunk.

F. M. Tavas. Ha nem írta volna meg, hogy első verse, akkor is kiérettnek volna. Kezdetleges, akadozó, nehézkes még ez a vers, habár — ez tagadhatatlan — van mondanivalója.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Tételek nem adunk.

Vétel-eladás

1¹/₂, tonnás teherautó, majdnem új, eladó. Ardelean mézősáros, Brassó, Porond-tér. 11321

Anna C. Ardelean újból megnyitotta cipőüzletét Weiss Mihály-u. 20. sz. alatt. 11336

MODERN HAZ, Brassó Transilvania-Raktárház-utca 4. ELADÓ. 11359

Állást heres

Uriasszony házfőnök állást keres, lehetőleg június 1-re. Cím 11360. szám alatt a kiadóhivatalban.

Lakás

Kolostor-utca 4. sz. alatti üzlethelyiség azonnalra kiadó. Érdeklődni Tutseknél, Kórház-utca 43. 1—fél 3 óráig. 11357

Vegyes

A román zeneszerzők egyesületének brassói irodája Str. Mureşenilor (Árvaház-utca) 11. sz. I. em. alatt van. Rădulescu kapitánynál. 11356

ELEFANTNÉ FUZOSZALONJA átköltözött Fekete-utca 3. szám alá. 11358

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítóval 30 lej.

BOULEVARD-ÉTTEREM

BRASSÓ, Malom-utca 3. sz. KERTHELYISÉGE nyílt. Elsőrangú sürík, legjobb minőségű borok, kitűnő konyha, Figyelmes kiszolgálás, A lehető legolcsóbb árak, Jazz-zenekar, SZABITY ISTVÁN vendégfőke

Évek óta fennálló

pékség

üzlethelyiséggel és lakással, kedvező feltételek mellett kiadó — Közelebb Brassó. Ciocac 24

A MAGYAR KÖNYVNAP ELSŐ SZENZÁCIÓJA!

BLOCH IVÁN:

Korunk nemi élete

CSAK 98.— LEI

684 oldal, nagy lexikon alak és félvázsonkötésben.

LAMBRECHT KALMAN:

Az ősember elődei

CSAK 85.— LEI

Nagy lexikon alak, 400 oldal, félvázsonkötésben, 150 szövegközzötti ábra.

6 értékes könyv

A természettudomány, A zeneművészet. Irodalomtörténet és Közgazdaság legaktualisabb problémáiról. R. France, A lét forrása, Itél az élet, Molnár A.: Az új magyar zene, Trocsányi, Magyar regiségek és furcsaságok, 2 kötet, Dr. Elzász, Az egyetlen ut.

6 KÖTET ÁRA 540.— LEI HELYETT MA CSAK 60.— LEI

Kaphatók a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

Keresek

1—2 HP. MOTORT

360/220 V forgóáram, Ajánlatot, Dr. Zerbes, Brassó, Szentpéteri-ut 1 sz. — Ugyanott eladó kis zongora és kiadó 1—2 szoba.

Das Siebenbürgisch-Deutsche

Tageblatt

in Hermannstadt

(Gründungsjahr 1874)

ist die politisch führende

Stimme der deutschen

Volksgemeinschaft in

Rumänien. Das beste

Nachrichtenblatt und

das werbefähigste

Anzeigenorgan

Zufächten wegen Bezug und Anzeigenveröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung

des Siebenbürg.-Deutschen Tageblattes

Hermannstadt-Sibin (Rumänien)

Königin Mariastraße 25.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.